

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Озеленення населених пунктів»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	206 Садово-паркове господарство
Тип і назва освітньої програми	ОП «Садово-паркове господарство»
Курс, семестр	Курс – 4, семестр – 7
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 із яких: лекцій – 16 год., практичних – 24 год Форма семестрового контролю – екзамен
Мова викладання	Державна
ННІ, факультет кафедра	ННІ агротехнологій, селекції та екології Кафедра геоматики, землеустрою та планування територій
Контактні дані розробника	Викладач: Нагорна Світлана Вікторівна, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри геоматики, землеустрою та планування територій e-mail: svitlana.shershova@pdau.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/people/nagorna-svitlana-viktorivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Організація садово-паркового господарства, Ландшафтна архітектура та дизайн, Садово-паркове мистецтво
Компетентності	Інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Загальні: ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності Фахові: ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо). ФК02. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. ФК03. Здатність проєктувати, створювати й експлуатувати

	об'єктисадово-паркового господарства ФК09. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства. ФК10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень. ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал. ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища
Результати навчання	РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста РН08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті. РН09. Проєктувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника. РН10. Проєктувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квітникових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Розвиток критичного мислення, аналізу суспільних процесів та уміння працювати з історичними даними. Вивчаючи еволюцію земельних відносин, студенти здобувають навички ефективної комунікації, адже аналізуються різні соціально-економічні моделі, що дозволяє краще розуміти точки зору інших людей. Крім того, розгляд питань справедливого розподілу ресурсів та конфліктів між спільнотами формує емоційний інтелект та здатність працювати у команді, розвиває лідерські якості, необхідні для прийняття рішень у складних соціальних ситуаціях.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системних знань про теоретичні основи, принципи та сучасні підходи до озеленення територій населених пунктів, а також у набутті практичних умінь і навичок з планування, проєктування, створення та утримання зелених насаджень з урахуванням природно-кліматичних, містобудівних, екологічних і соціально-економічних умов. Дисципліна спрямована на підготовку фахівців, здатних забезпечувати екологічну стабільність, естетичну привабливість і комфортність міського та сільського середовища шляхом раціонального використання рослинності, впровадження принципів сталого розвитку, збереження біорізноманіття та підвищення якості життя населення.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Функціональна роль і значення озеленення в системі планування та розвитку населених місць Тема 2. Типологія та класифікація зелених насаджень населених пунктів Тема 3. Нормативно-правові та містобудівні засади озеленення населених місць Тема 4. Принципи просторового планування й проєктування системи озеленення населених пунктів	

Тема 5. Асортимент і біоекологічні особливості деревних, кущових і трав'янистих рослин для озеленення Тема 6. Проектування та озеленення вулично-дорожньої мережі й громадських просторів Тема 7. Технології створення, утримання та реконструкції зелених насаджень Тема 8. Сучасні тенденції, інноваційні підходи та сталий розвиток озеленення населених пунктів	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування. Практичні методи навчання: практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативними документами. Інтерактивні методи: мозковий штурм, дискусії і групові обговорення. Комп'ютерні методи: використання мультимедійних презентацій та спеціалізованих програм.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів. Шкала та критерії оцінювання РН	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату ННІ АСЕ.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності ПДАУ – https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist .
- щодо відвідування занять:	Відвідування усіх видів занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача освіти та викладача відбувається згідно узгодженого наперед графіка.
- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату ННІ АСЕ відповідно до положення ПДАУ про організацію освітнього процесу.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні:	
1. Крижанівська Н. Я. Ландшафтна архітектура: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2022. 296 с. 2. Вотінов М. А. Основи ландшафтного проектування. Харків: ХНАУ, 2021. 240 с. 3. Діпп М. <i>Енциклопедія декоративних рослин: дерева, кущі, трави</i>. Переклад з англ. Київ: Артєк, 2020. 4. Купач Т.Г., Гринюк О.Ю. <i>Географічні інформаційні системи: практичне застосування</i> : навч. посіб. (2-ге вид., доповн.) Київ : ФОП Кравченко Я.О., 2021. 85 с. 5. Кучерявий В.П. <i>Ландшафтна архітектура</i> : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2017/2020 (перевид.) 521 с.	
Допоміжні:	
1. Кузьмінець М.П., Дубовенко Ю.І. Ландшафтний дизайн міст: організація простору та благоустрій територій : навч. посіб. Київ : НТУ, 2019. 100 с.	

2. Білоус О. М. Озеленення та благоустрій територій. Львів: Світ, 2018.
3. Дідик В. В., Максим'юк Т. М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади. Л.: Видавництво Львівська Політехніка, 2012 244 с.
4. Кизима Р. А. та ін. Екологія в будівництві: навчальний посібник / Р. А. Кизима, Л. А. Єгоркіна, С. І. Веремеєнко, Г. В. Доманський, В. В. Яковчук; за ред. Р.А. Кизими. Х. : Бурун Книга, 2007. 224 с..
5. Запольський А. К., Салюк А. І. Основи екології: Підручник / За ред. К. М. Ситника. К.: Вища шк., 2001. 358 с: іл.
6. Кучерявий В.П. Урбоекологія: Підручник / В.П. Кучерявий Львів: Світ. 2002. 439 с.
7. Планування і забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. [Чинний від 2019-10-01] К. : Мінрегіон України, 2019 185 с. (Державні будівельні норми України)

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, протокол від «01» вересня 2025 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Денна форма здобуття освіти			
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	Разом
Тема 1. Функціональна роль і значення озеленення в системі планування та розвитку населених місць	5	5/5	20	100
Тема 2. Типологія та класифікація зелених насаджень населених пунктів	5			
Тема 3. Нормативно-правові та містобудівні засади озеленення населених місць	5			
Тема 4. Принципи просторового планування й проєктування системи озеленення населених пунктів	5/5			
Тема 5. Асортимент і біоекологічні особливості деревних, кущових і трав'янистих рослин для озеленення	5/5	5/5		
Тема 6. Проєктування та озеленення вулично-дорожньої мережі й громадських просторів	5/5			
Тема 7. Технології створення, утримання та реконструкції зелених насаджень	5			
Тема 8. Сучасні тенденції, інноваційні підходи та сталий розвиток озеленення населених пунктів	5/5			
Разом	60	20	20	100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач повністю опанував тему практичного завдання, демонструє глибоке розуміння методики проведення спостережень та вимірювань, принципів роботи приладів; правильно виконує розрахунки, детально аналізує результати; аргументовано відповідає на всі запитання, демонструє високий рівень теоретичних знань і здатність застосовувати їх на практиці;

	формує логічні висновки, що свідчить про високий рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
4	Здобувач у достатній мірі опанував тему практичного завдання, володіє методикою проведення спостережень і використанням приладів; розрахунки виконані правильно, результати проаналізовані; відповідає на більшість запитань, демонструє добрий рівень теоретичних знань і здатність застосовувати їх на практиці; формує логічні висновки, що свідчить про середній рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
3	Здобувач опанував тему практичного завдання на середньому рівні, описує методику проведення спостережень і використання приладів частково; розрахунки виконані правильно, аналіз результатів стислий; відповідає на запитання з деякими помилками; демонструє базовий рівень теоретичних знань; формує стислий висновок, що свідчить про формування компетентностей нижче середнього рівня.
2	Здобувач частково опанував тему практичного завдання, методику проведення спостережень і використання приладів описує фрагментарно; розрахунки виконані з помилками, аналіз результатів відсутній; відповідає на запитання неповно або з помилками; демонструє низький рівень теоретичних знань; свідчить про низький рівень формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
1	Здобувач не опанував тему практичного завдання, методика проведення спостережень і використання приладів описана неповно або з помилками; розрахунки виконані з грубими помилками, аналіз результатів відсутній; не може аргументовано відповісти на запитання; не володіє теоретичним матеріалом; свідчить про відсутність формування компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.
0	Здобувач не виконав тему практичного завдання

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач повністю виконав усі завдання самостійної роботи відповідно до вимог; матеріал опрацьовано в повному обсязі; відповіді є повними, логічними та аргументованими; використано фахову термінологію; зроблено обґрунтовані висновки; робота оформлена правильно та подана в установлені терміни.
4	Здобувач виконав усі завдання самостійної роботи, але допущено незначні неточності у формулюваннях або висновках; матеріал опрацьовано достатньо повно; відповіді переважно правильні; висновки логічні, але недостатньо розгорнуті; загалом вимоги до оформлення дотримано.
3	Здобувач виконав більшість завдань самостійної роботи; матеріал опрацьовано частково; відповіді стислий, містять окремі помилки; висновки поверхневі або недостатньо обґрунтовані; робота потребує доопрацювання.

2	Здобувач виконав лише окремі завдання самостійної роботи; матеріал опрацьовано фрагментарно; відповіді неповні або з помилками; висновки відсутні або не відповідають змісту роботи; вимоги до оформлення дотримано частково.
1	Здобувач не виконав завдання самостійної роботи або подав роботу, що не відповідає вимогам; відповіді відсутні або неправильні; висновки не сформульовані; матеріал не опрацьований.

Екзамен

Вид контролю: екзамен проводиться письмово за екзаменаційними білетами, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання на дату семестрового контролю.

Мета підсумкового контролю: перевірка успішності засвоєння студентами теоретичного матеріалу та рівня сформованості вмінь і навичок з навчальної дисципліни та умінь здобувачів вищої освіти використовувати набуті компетентності та програмні результати навчання для виконання практичних завдань.

Час виконання: 45 хвилин.

Зміст і структура екзаменаційних білетів: Екзаменаційні білети містять запитання та завдання, засвоєння яких передбачено робочою програмою навчальної дисципліни. Кількість завдань у екзаменаційному білеті три, складність запитань і завдань, викладених у білетах, для екзамену є приблизно однаковою і дає змогу здобувачу вищої освіти за час, відведений для відповіді, ґрунтовно та в повному обсязі розкрити зміст усіх запитань і завдань. Теоретичне завдання 1 оцінюється у 5, 2 та 3 питання у 6 балів відповідно, максимальна сумарна кількість балів за іспит становить 20.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Теоретичне питання № 1	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	3	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхневе засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	4	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Теоретичне питання № 2	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

	3-4	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхнєве засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	7	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Теоретичне питання № 3	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	1-2	Механічне відтворення матеріалу зі значними помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
	3-4	Відтворення матеріалу зі значними помилками, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про поверхнєве засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	5	Виклад матеріалу достатньо обґрунтований, відповідь правильна, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6	Теоретичне питання розкрито із незначними помилками, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	7	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
Всього (максимальна)		20